

Over 'Kloppen voor de lift' van Kees Broere

door Bert Lanting

Kees en ik kennen elkaar al bijna veertig jaar, sinds we allebei bij het ANP werkten. Kees kwam daar iets later werken dan ik, maar hij bleek het vak al in zijn vingers te hebben, terwijl ik nog een hoop moest leren.

Hij had al als beginnend journalist rondgetrokken in Midden-Amerika, waar hij meteen een schokkende vuurdoop had ondergaan. Een mensenrechtenrechtenactivist met wie hij in Guatemala een interview had gehad werd de volgende dag dood teruggevonden in een greppel, diens vrouw die zwoer zijn werk voort te zetten werd een paar weken later vermoord.

Die ervaring heeft een bepalende rol in zijn journalistieke loopbaan gespeeld, schrijft Kees in dit boek, en dat merk je: al zijn stukken ademen zijn oprechte belangstelling voor de medemens en zijn sympathie voor de minder fortuinlijken.

Dit boek staat vol met ontroerende ervaringen en grappige anekdotes uit het migrantenbestaan dat Kees de afgelopen veertig jaar als journalist heeft geleid.

Ergens in dit heerlijke boek beschrijft hij hoe hij als aspirant-journalist in Guatemala op een tocht door de heuvels een paar boeren tegenkomt, die hem vragen waar hij vandaan komt. 'Uit Nederland, in Europa, zo'n tienduizend kilometer hiervandaan', antwoordt Kees, waarop een van de boeren vol medeleven zegt: 'Ach, arme jongen, jij. Zo geïsoleerd!'

Ontzettend grappig, vooral omdat Kees daarmee de lezer ook een spiegel voor houdt. Ik ken een heleboel mensen die ervan overtuigd zijn dat **Nederland** het centrum van de wereld is, of liever Amsterdam, volgens sommigen zelfs specifiek Oud-Zuid.

Voor Kees is dat idee dat Amsterdam het centrum van de wereld is aanleiding geweest om steeds meer geïsoleerde streken op te zoeken: India, Afghanistan, Indonesië, tientallen Afrikaanse landen, Suriname, je kunt het allemaal niet opnoemen: overal is hij geweest voor de krant, de radio en de televisie. Allemaal tegelijk vaak.

Net als Kees heb ik ook kunnen genieten van het correspondentenbestaan, onder meer in Rusland en de Verenigde Staten, maar later ben ik ook een aantal jaren zijn 'baas' geweest als chef van de buitenlandredactie van de Volkskrant. Anders dan veel mensen denken is dat een zeer nederige baan, chef van de buitenlandredactie, maar vooral als je de chef bent van Kees.

Hij bepaalde zelf waar hij heen ging voor reportages en waar die over moesten gaan. In de praktijk kwam het er vaker op neer dat hij mijn chef was: ik voer op zijn kompas.

Kees heeft van alles meegemaakt, oorlogen, doorgesnoven kindsoldaten, een ontvoering enzovoort, maar eerlijk gezegd heb ik me als zijn 'chef' nooit echt zorgen gemaakt over hem, anders dan over andere correspondenten. Hij heeft een opmerkelijk talent voor kalmte en optimisme, dat kennelijk ook de kindsoldaten, krijgsheren en andere bandieten die hij tegenkwam imponeerde.

Kees was niet alleen ongelooflijk snel – kun je even in de mail kijken of zijn stuk er al is, zeiden we altijd als we net per telefoon een stuk bij hem hadden besteld – , maar hij beheerste ook alle genres. Reportage, orlogsverslaggeving, nieuws, achtergrond, interview, analyse, column, alle genres bespeelde hij even virtuoos.

Maar in dit boek kwam ik een genre tegen dat ik nog niet van hem kende: de roddel! Zo krijgen we een inkijkje in het overspelige en horkerige gedrag van Nederlandse bewindslieden op reis in het buitenland.

Zo beschrijft Kees in een geweldig hoofdstuk over de begrafenis van Moeder Teresa in Calcutta hoe Ruud Lubbers zijn hand legt op de koude handen van de overledene.

Een intiem gebaar dat hij de VN-vluchtelingencommissaris, in het buitenland wel bekend als Lewd Rubbers, later ook bij anderen ziet doen.

Van de heilige Teresa met haar 'hulpsinterklazen' moet Kees overigens haast nog minder hebben.

Over wie het verder allemaal gaat, moeten jullie zelf maar lezen, maar achteraf gezien is het jammer dat Kees nooit ook een roddelrubriek heeft gehad in de Volkskrant. Hij doet het heel stijlvol en subtiel, met een droge mildheid die het nog veel erger maakt.

Als je dit boek uit hebt, kun je er niet omheen: Kees is verreweg de meest bereisde en ervaren correspondent die de *Volkskrant* ooit heeft gehad. Maar behalve een enorme berg ervaring heeft hij twee belangrijke talenten: hij is geestig en bescheiden, twee zaken die vaak samengaan.

Zo beschrijft hij hoe zijn 'exclusieve interview' met Nelson Mandela in de prullenmand verdween. Kees kon hem eens eventjes aanschieten en begon met een vraag die hij van de redactie moest stellen. Of Mandela van gedachten was veranderd over een bezoek aan Nederland. 'Nee', was het antwoord van de grote man. Daarvoor had de redactie geen belangstelling en dus werd Kees zijn exclusieve interview nooit uitgezonden.

Bert Lanting is voormalig correspondent van *de Volkskrant* in Rusland, de Verenigde Staten en Brussel.

Bron: boekpresentatie *Pletterij Haarlem*, 3 februari 2024